

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím:

Látogatás az állami munkaközvetítőben

Forrás:

Szózat

Dyp.
(Hely)

1921 II/12
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

331.68

Hely

Idő

1921

Személy

Helyszám

Látogatás az állami munkaközvetítőben

Alkalmi munkások elhelyezőjéből fontos szociális intézmény — A cselédek a legkelembbek — Nincs iparosinas

— A Szózat tudósítójától. —

Az állam mintegy tizenöt év előtt állította föl a József-utcában a hatósági munkaközvetítő-hivatalt, hogy a munkások díjtalan elhelyezésével megvédje azokat az ügynökök uzsorájától. A háború előtt ennek az intézménynek nagy jelentősége nem volt, inkább csak alkalmi munkások (hókaparók stb.) elhelyezésével foglalkozott. A kommuna bukása óta azonban egyik legjelentősebb szociális intézmény lett, mert sokkal megbízhatóbban végzi munkaközvetítés nehéz és felelősséggel teljes feladatát, mint a szakszervezetek. A Szózat munkatársa körülmézett ebben az intézetben s látogatása eredményéről a következőkben számol be:

A Munkaközvetítő Hivatal csak ipari, kereskedelmi, bánya- és közlekedési munkásokat helyez el a munkaadóknál, levélbeli vagy telefonmegkeresésre. A munkát keresőket a hivatal állandóan nyilvántartja és jelentkezésük sorrendjében helyezi el. Minden munkásnak nyilvántartólapja van, igazolványt is kap mindegyik és naponta kell jelentkezniük, míg álláshoz nem jutnak. A mindennapos jelentkezésre azért van szükség, nehogy munkakerülő csavargók egyszeri jelentkezéssel igazolványhoz jussanak és így bujjanak ki a közveszélyes munkakerülőket fenyegető rendőrségi veszedelem alól. A Munkaközvetítőhivatal a munkabérek megállapítására befolyást nem gyakorol, azt a munkás és munkaadó megállapodására bizzza, mindössze csak statisztikai szempontból tartják nyilván ezeket.

A legjobban fizetik az ács- és asztalosmunkásokat, akik 16—20 koronás órabért kapnak, a rézművesek szintén elérik a 20 koronás órabért, míg a lakatosok és műszerészek átlagban 7 koro-

nás órabéreknek kapnak. A férfi-napszamosok nap-száma 50—120 korona, ezzel szemben a női napszamosok 40—60 koronát keresnek naponta. A legnagyobb kereslet női háztartási alkalmazottakban van, akiknek havi fizetése 300 és 700 korona között van, természetesen teljes ellátással. Háztartási alkalmazottat úgy Budapesten, mint a vidéken rengeteg sokat keresnek. A jelentkezők száma azonban nagyon kevés.

A tanonekereslet és kínálat túlkrozi vissza leginkább a mai gazdasági és szociális helyzet képét. Ezerszámra keresik a tanoncokat, hetenlint azonban nem jelentkezik több 40—50-nél, vagyis még annyi sem, mint békeidőben. Ennek a magyarázata érdekes és jellemző.

Tanoncokat leginkább műhelyekbe keresnek. Ennek oka az, hogy a nyersanyag- és szénműzériák miatt a kézműipar a gyárpar rovására ismét nagyra fejlődött. Tömegcikk, tömeggyártmány, vagyis gyári munka a kereskedésekben kevés és ami van silányminőségű, úgy hogy akinek valamire szüksége van, a kisiparoshoz megy és ott rendel meg. Különböző is az általános keresethiány miatt az emberek inkább megjavíttatják a holmijukat, mert újat nem vehetnek, javításokat pedig gyárak nem végeznek és így a kisiparosoknak és műhelyeknek a forgalmuk nagy. A mesterek tanoncokkal akarnak dolgoztatni. Nemcsak azért, mert olcsóbb munkaerőhöz jutnak, hanem azért is, mert a forradalmak szellemétől átítatott régi munkások helyett inkább új munkásgenerációt akarnak fölnevelni. Hogy miért jelentkezik mégis olyan kevés tanonc, annak szomorú magyarázatát a fogházakban, az utcán és a szintén az általános nyomorúságban találjuk. A fogházak tele vannak fiatalkorú bűnösökkel. A háború alatt az apák harcúterén voltak, az anyáknak a megélhetés küzdelmében nem jutott idejük a nevelésre. Az iskolákban szénműzertek voltak s a fiúk kikerültek az utcára. Először csak rabló-pandurt játszottak, lassankint azonban

igazi rablók lettek. A 14—15 éves fiúk azelőtt abban versenyeztek egymással, hogy ki tud jobban golyózni, esigát porgetni vagy labdát rugni. Most az, hogy melyik az ügyesebb betörő vagy zsebtolvaj. De abban megegyeztek mind, hogy munkába nem járnak. Nap-nap után látjuk az utcán, amint ilyen inaskorban levő fiúk csapatosan kísérik a fa- és szénszállító kocsikat, hogy óvatlan pillanatokban meglopják a tulajdonost és természetesen ezzel is sokkal többet keresnek, mint becsületes munkával. Azelőtt szokásban volt, hogy a mester ölelmezte a tanoncot, nála is lakott, sőt az is ruházta. Manapság nagyon ritka az ilyen mester. Saját magának sem igen jut. Ruházatról gondoskodni pedig egyáltalában nem tud. Így igen sok szülő maga kergeti ki gyermekét az utcára, hogy lopásból tartsa el magát, mert nem tud kellően gondoskodni róla.

Az állami munkaközvetítő-hivatal minden bajon és nehézségen igyekszik segíteni és bürokratikus hosszadalmas eljárás helyett szívvel és megértéssel dolgozó tisztviselők intézik a munkások ügyét, élékün dr. Andor Endre miniszteri tanácsos, igazgatóval.